

1. Хас сыллаахтан Кыргыздай буолас (нэһилиэк) быһыытынан докумуоннарга ахтылларый?

- 1871
- **1771**
- 1777

1771 с. олунньу ыйга Бүлүү уокуругун хамыһаара Иван Аргунов Дьокуускай бойобуодатыгар араапар түһэрбит. Араапартан көстөрүнэн, Бүлүү уокуругун буоластарын кинээстэригэр алтан бэчээттэри туттартаабыт уонна бэчээт ылбыттарыгар кинээстэр итэбэллээх дьонноро илии баттаабыттар:

По рапорту Виллюйского зимовья комиссара Ивана Аргунова раздать им князям медных печатей:

- *Еким Исиянев (буолаһын суруйбатахтар) Кыргыздай*

2. Кыргыздай сиригэр баар күннүгүнэн усталаах, көһүнэн туоралаах күтүр улахан аатырбыт күөлү ааттаан.

- **Мастаах**
- Мунхаарыма
- Сатаҕай

Кыргыздай сиригэр баар саамай улахан күөл Мастаах: элбэх мас арыылардаах, устата 15 км. Саха республикатын бастакы бэрэсидьиэнэ М.Е.Николаев ыйааһынан Мастаах күөл 26 ураты харыстанар күөллэр ахсааннарыгар киирбитэ.

3. Кыргыздай орто оскуолатыгар хас сыллаахха саха бастакы снайпера Дмитрий Алексеевич Гуляев аата инэриллибитэй?

- **2005**
- 2007
- 2009

Саха Өрөспүүбүлүкэтин бэрэсидьиэнин В.А.Штыров 2005 с. ыам ыйын 4 күнүнээҕи 2119 №-дээх ыйааһынан оскуолаҕа Аҕа дойду сэриитигэр олоҕун толук уурбут саха бастакы снайпера, Модут нэһилиэгиттэн төрүттээх Дьооху оскуолатын үөрэнээччитэ Дмитрий Алексеевич Гуляев аата инэриллибитэ

4. Бүлүү улуунун аатырбыт олонхотун Семен Николаевич Каратаев-Ырыа Дыгыйары фольклорист А.А.Саввин 1938 с. анаан көрсүбүтэ уонна олонхотун маннайгы үйэтин (глава) суруйбута. Олонхо аата?

- Сүүлэлдьин Боотур
- Биэ уола Бэйбэрикин Тулаайах
- **Тон Саар бухатыыр**

Фольклорист А.А.Саввин олонхотун маннайгы үйэтин “Тон Саар бухатыыры” суруйбута. Олонхо иккис үйэтин “Сүүлэлдьин боотуру” биллиилээх суруйааччы П.Я.Тулааһынап 1940 с. суруйбута.

5. Буйун суруйааччы, Саха Өрөспүүбүлүкэтин култууратын үтүөлээх үлэһитэ, эргин туйгуна Илья Данилович Петров псевдонимын таай

- **Мастаах Уола**
- Кыргыздай Уола
- Алаас Уола

Илья Данилович Петров Гавриил Иосифович Чиряевка көрсүһүүгэ сылдьан Бүлүү Мастаабыттан төрүттээҕин кэпсээбит. Онно Гавриил Иосифович: “Туругун үчүгэй курдук, дьоллоохтук, үчүгэйдик

сырыт, ыалдыма, Мастаах уола”, - диэбит. Илья Данилович кини эппит тылларын сүрөбүр-быарыгар илдэ сылдьан, 70-с сыллартан сағалаан “**Мастаах Уола**” псевдонимы ылыммыт.

6. Иван Егорович Алексеев-Хомус Уйбаан хас сыллаахха, ханнык ыйга, күннэ төрөөбүтэй?

- 1940 муус устар 16 күнэ
- 1942 кулун тутар 26 күнэ
- **1941 кулун тутар 6 күнэ**

1941 с. кулун тутар 6 күнүгэр Бүлүү оройуонун Кыргыдай нэһилиэгин Кыбыгыдыаан өтөбөр төрөөбүт.

7. Семен Маисов ханнык айымнытыгар Кыргыдай туһунан суруллубутай?

- Көтүшпэт
- **Ийэм кэпсиир**
- Аҕа

“Ийэм кэпсиир” роман бастакы чааһыгар Кыргыдайга төгүрүк тулаайах хаалбыт кыыс оҕо кыһарҕаннаах дьылы-кэми этэннэ туоруурун туһунан суруллубута.

8. “Кыргыдайдар. Бүлүү улууһа” диэн нэһилиэк кинигэтэ хас сыллаахха тахсыбытай?

- **2019 с.**
- 2018 с.
- 2020 с.

2019 сыллаахха Булуу улууһун кытыы нэһилиэгэ Кыргыдай туһунан бастакы кинигэ тахсыбыта. Нэһилиэк сирин-уотун, дьонун олобун-дьаһабын, үлэтин-хамнаһын араас кэрдийс кэмнэрэ кизэнник сырдатыллыбыта. Араас ыарахан үлэбэ дьобурдаах чулуу, мындыр дьон аата-суола дьиннээх чаччыларга олобуран суруллубута.

9. «Үлэ Кыһыл Знамята», «Өктөөбүр Өрөбөлүүссүйэтин» уордьаннарын кавалера, Саха Өрөспүүбүлүкэтин Норуотун хаһайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ кимий?

- **Кырбасов Василий Васильевич**
- Чемпоров Дмитрий Николаевич
- Васильев Василий Пудович

Василий Васильевич Кырбасов оттооһунна мехзвенону уонча сыл салайан, үрдүк көрдөрүүлэри ситиһэн, Үлэ Кыһыл Знамята, Өктөөбүр Өрөбөлүүссүйэтин уордьаннарынан наҕараадаламмыта уонна Саха Өрөспүүбүлүкэтин Норуотун хаһайыстыбатын үтүөлээх үлэһитин үрдүк аатынан бэлиэтэммитэ.

10. Кыргыдай нэһилиэгэр хас сыллаахха сынньалан киинэ арыллыбытай?

- 1987 с.
- **1986 с.**
- 1988 с.

1986 с. олунньу 24 күнүгэр Кыргыдай нэһилиэгин килбэйэр киинигэр 200 миэстэлээх саалалаах сынньалан киинэ арыллыбыта.